Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

NÕUKOGU DIREKTIIV,

9. aprill 1968,

viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta

(68/193/EMÜ)

(EÜT L 93, 17.4.1968, lk 15)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Nõukogu direktiiv 71/140/EMÜ, 22. märts 1971	L 71	16	25.3.1971
►M2	Nõukogu direktiiv 74/648/EMÜ, 9. detsember 1974	L 352	43	28.12.1974
►M3	Esimene komisjoni direktiiv 77/629/EMÜ, 28. september 1977	L 257	27	8.10.1977
►M4	Nõukogu direktiiv 78/55/EMÜ, 19. detsember 1977	L 16	23	20.1.1978
►M5	Nõukogu direktiiv 78/692/EMÜ, 25. juuli 1978	L 236	13	26.8.1978
►M6	Komisjoni direktiiv 82/331/EMÜ, 6. mai 1982	L 148	47	27.5.1982
►M7	Council Regulation (EEC) No 3768/85 of 20 December 1985 (*)	L 362	8	31.12.1985
►M8	Nõukogu direktiiv 86/155/EMÜ, 22. aprill 1986	L 118	23	7.5.1986
►M9	Nõukogu direktiiv 88/332/EMÜ, 13. juuni 1988	L 151	82	17.6.1988
►M10	Council Directive 90/654/EEC of 4 December 1990 (*)	L 353	48	17.12.1990
►M11	Nõukogu direktiiv 2002/11/EÜ, 14. veebruar 2002	L 53	20	23.2.2002
►M12	Nõukogu direktiiv 2003/61/EÜ, 18. juuni 2003	L 165	23	3.7.2003
►M13	Euroopa Parlamendi Ja Nõukogu määrus (EÜ) nr 1829/2003, 22. september 2003	L 268	1	18.10.2003
►M14	Komisjoni direktiiv 2005/43/EÜ, 23. juuni 2005	L 164	37	24.6.2005
►M15	Komisjoni rakendusdirektiiv (EL) 2020/177, 11. veebruar 2020	L 41	1	13.2.2020

Muudetud:

►A1	Akt ühinemistingimuste ja asutamislepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 73	14	27.3.1972
►A2	Akt Kreeka Vabariigi ühinemistingimuste jaasutamislepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 291	17	19.11.1979
►A3	Akt Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	C 241	21	29.8.1994

(*) Käesolevat akti ei ole eesti keeles avaldatud.

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV,

9. aprill 1968,

viinamarjade vegetatiivse paljundusmaterjali turustamise kohta

(68/193/EMÜ)

Artikkel 1

▼M2

Käesolevat direktiivi kohaldatakse ühenduses toodetud ja turustatud viinamarjapõõsaste vegetatiivse paljundusmaterjali (edaspidi „paljundusmaterjali") suhtes.

▼B

Artikkel 2

▼M11

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

A) *Viinapuud* – perekonna *Vitis* (L.) taimed, mis on mõeldud viinamarjade tootmiseks või kasutamiseks nimetatud taimede paljundusmaterjalina.

AA) *Sort* – ühte madalamasse tuntud botaanilisse taksonisse kuuluv taimerühm, mida saab:

a) määratleda teatavast genotüübist või genotüüpide kombinatsioonist tulenevate tunnuste põhjal;

b) eristada mis tahes muust taimerühmast vähemalt ühe nimetatud tunnuse põhjal ja

c) käsitada tervikuna selle põhjal, et seda võib paljundada, ilma et taimerühm muutuks.

AB) *Kloon* – sordiehtsuse, fenotüüpiliste omaduste ja tervisliku seisundi põhjal valitud viinapuusordi vegetatiivselt paljundatud järglane.

B) *Paljundusmaterjal*

i) Noored viinapuud

a) *juurdunud pistikud* – juurdunud viinamarjaväädi või rohtse väädi pookimata osad, mis on ette nähtud istutamiseks pookimata kujul või kasutamiseks pookealustena;

b) *juurdunud pookeoksad* – juurdunud viinamarjaväädi või rohtse väädi osad, mis on ühendatud pookimise käigus ja mille maa-alune osa on juurdunud.

ii) Noorte viinapuude osad

a) *viinamarjaväädid* – üheaastased viinamarjaväädid;

b) *rohtsed väädid* – mittepuitunud viinamarjaväädid;

▼**M11**

c) *pookealused* – juurdunud viinamarjaväädi või rohtse väädi osad, mis moodustavad juurdunud pookeokste maa-aluse osa;

d) *poogendid* – juurdunud viinamarjaväädi või rohtse väädi osad, mis moodustavad juurdunud pookeokste maapealse osa, ka juhul kui pookimine toimub kasvukohal;

e) *puukooli pistikud* – juurdunud viinamarjaväädi või rohtse väädi osad, mis on ettenähtud juurdunud pistikute tootmiseks.

C) *Alustekoolid* – puukoolid pookealuste tootmiseks pookimise, puukooli pistikute või poogendite jaoks.

D) *Istikutekoolid* – puukoolid juurdunud pistikute või juurdunud pookokste kasvatamiseks.

DA. *Lähtepaljundusmaterjal* – paljundusmaterjal,

a) mis on toodetud kasvataja vastutusel kooskõlas tunnustatud tavadega, mida järgitakse sordi või vajadusel klooni ehtsuse säilitamiseks ja haiguste vältimiseks;

b) mis on mõeldud eliitpaljundusmaterjali või sertifitseeritud paljundusmaterjali tootmiseks;

c) mis vastab I ja II lisas eliitpaljundusmaterjalile kehtestatud tingimustele. Nimetatud lisasid võib muuta artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras, et kehtestada lisatingimusi või rangemaid tingimusi lähtepaljundusmaterjali sertifitseerimisele;

d) mis tunnistati ametliku kontrolli käigus eespool nimetatud tingimustele vastavaks.

E) *Eliitpaljundusmaterjal* – paljundusmaterjal,

a) mis on toodetud kasvataja vastutusel kooskõlas tunnustatud tavadega, mida järgitakse sordi ja vajadusel klooni ehtsuse säilitamiseks ja haiguste vältimiseks, ning mis on saadud otseselt lähtepaljundusmaterjali vegetatiivsel paljundamisel;

b) mis on mõeldud sertifitseeritud paljundusmaterjali tootmiseks;

c) mis vastab I ja II lisas eliitpaljundusmaterjalile kehtestatud tingimustele ning

d) mis tunnistati ametliku kontrolli käigus eespool nimetatud tingimustele vastavaks.

▼**M11**

F) *Sertifitseeritud paljundusmaterjal* – paljundusmaterjal,

a) mis on saadud otseselt eliitpaljundusmaterjalist või lähtepaljundusmaterjalist;

b) mis on ette nähtud:

— viinamarjade tootmiseks kasutatavate noorte viinamarjapõõsaste või nende osade tootmiseks, või

— viinamarjade tootmiseks;

c) mis vastab I ja II lisas sertifitseeritud paljundusmaterjalile kehtestatud tingimustele; ning

d) mis tunnistati ametliku kontrolli käigus eespool nimetatud tingimustele vastavaks.

G) *Standardpaljundusmaterjal* – paljundusmaterjal,

a) mis on sordiehtne ja -puhas;

b) mis on ette nähtud:

— viinamarjade tootmiseks kasutatavate noorte viinamarjapõõsaste või nende osade tootmiseks, või

— viinamarjade tootmiseks;

c) mis vastab I ja II lisas standardpaljundusmaterjalile kehtestatud tingimustele ning

d) mis tunnistati ametliku kontrolli käigus eespool nimetatud tingimustele vastavaks.

H) *Ametlikud meetmed* – meetmed, mille on võtnud

a) riigi ametiasutused; või

b) mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik juriidiline isik, kes tegutseb riigi vastutusel; või

c) riigi poolt kontrollitavate abitegevuste puhul mis tahes füüsiline isik, kes on selleks vastavalt volitatud,

tingimusel, et punktides b ja c nimetatud isikud ei saa sellistest meetmetest isiklikku kasu.

I) *Turustamine* –

paljundusmaterjali müük, omamine müügi eesmärgil, müügiks pakkumine või mis tahes tasu eest või tasuta loovutamine, tarnimine või ärilistel eesmärkidel üleandmine kolmandatele isikutele.

Turustamiseks ei loeta paljundusmaterjaliga kauplemist, mille eesmärk ei ole sordi kasutamine ärieesmärgil, näiteks:

a) paljundusmaterjali tarnimine ametlikele katse- ja kontrolliasutustele;

▼M11

b) paljundusmaterjali tarnimine teenuste osutajatele töötlemiseks või pakkimiseks, tingimusel, et teenuste osutaja ei omanda õigust selliselt tarnitud paljundusmaterjalile.

Käesolevate sätete kohaldamise tingimused võetakse vastu artikli 17 lõikes 3 sätestatud korras.

▼M1

2. Liikmesriigid võivad üleminekumeetmena pärast käesoleva direktiivi järgimiseks vajalike õigusnormide jõustumist sätestada, et aluste- ja istikutekoolide loomiseks kasutatud paljundusmaterjal on samaväärne vastavalt käesoleva direktiivi sätetele sertifitseeritud või kontrollitud paljundusmaterjaliga, kui sellele anti enne nimetatud otstarbel kasutamist samad tagatised kui vastavalt käesoleva direktiivi sätetele sertifitseeritud või kontrollitud paljundusmaterjalile.

▼M11

Artikkel 3

1. Liikmesriigid sätestavad, et viinapuude paljundusmaterjali võib turustada ainult siis, kui:

a) see on ametlikult sertifitseeritud lähtepaljundusmaterjali, eliitpaljundusmaterjali või sertifitseeritud paljundusmaterjalina või pookealusteks mitte ette nähtud paljundusmaterjali puhul, kui see on ametlikult kontrollitud standardmaterjal; ja

b) see vastab II lisas sätestatud tingimustele.

2. Erandina lõikes 1 sätestatust võivad liikmesriigid lubada üleminekumeetmena kuni 1. jaanuarini 2005 pookealusteks ette nähtud ja 23. veebruari 2002 seisuga olemasolevatelt emataimedelt võetud paljundusmaterjali turustamist enda territooriumil.

3. Olenemata lõikest 1 võivad liikmesriigid lubada oma territooriumil tegutsevatel tootjatel turustada põhjendatud kogustes paljundusmaterjali:

a) mis on ette nähtud teaduslike katsete tegemiseks;

b) selektsiooni tegemiseks;

c) mis on ette nähtud geneetilise mitmekesisuse säilitamiseks.

Tingimused, mille alusel liikmesriigid võivad selliseid lube anda, määratakse kindlaks artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras.

Geneetiliselt muundatud materjali puhul võib sellise loa anda üksnes juhul, kui on võetud kõik vajalikud meetmed, et vältida kahjulikku mõju inimeste tervisele ja keskkonnale. Sel eesmärgil läbiviidava keskkonnaohtlikkuse ja muude kontrollide suhtes kohaldatakse vastavalt artikli 5ba sätteid.

▼M11

4. *In vitro* paljundamismeetoditega toodetud paljundusmaterjali puhul võib artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras vastu võtta järgmised sätted:

a) erandid käesoleva direktiivi teatud sätetest;

b) sellisele paljundusmaterjalile kohaldatavad tingimused;

c) sellise paljundusmaterjali kohta kasutatav kirjeldus;

d) tingimused, mis tagavad sordiehtsuse säilimise.

5. Komisjon võib artikli 17 lõikes 3 sätestatud korras nõuda, et pärast kindlaksmääratud kuupäeva võib turustada muuks kui pookealusteks ettenähtud paljundusmaterjali ainult juhul, kui see on ametlikult sertifitseeritud lähtepaljundusmaterjali, eliitpaljundusmaterjali või sertifitseeritud paljundusmaterjalina:

a) kogu ühenduses teatud viinamarjasortide puhul, mis katavad kogu ühenduse vajadused, võttes vajaduse korral kehtestatud programmi kohaselt arvesse nende geneetilist mitmekesisust, paljundusmaterjalina, mis on ametlikult sertifitseeritud lähtepaljundusmaterjalina, eliitpaljundusmaterjalina või sertifitseeritud paljundusmaterjalina; ja

b) muude, kui punktis a osutatud sortide paljundusmaterjali puhul, kui see on ette nähtud kasutamiseks liikmesriikide territooriumil, mis on kooskõlas käesoleva direktiiviga juba sätestatud, et standardmaterjali ei tohi enam turustada.

▼B

Artikkel 4

Liikmesriigid võivad I ja II lisas sätestatud tingimuste osas kehtestada oma territooriumil toodetud paljundusmaterjali sertifitseerimiseks või standardmaterjali kontrollimiseks täiendavad või rangemad nõuded.

▼M11

Seda sätet ei kohaldata pookimisega seoses teises liikmesriigis või kolmandas riigis toodetud paljundusmaterjali puhul, mis on tunnistatud vastavaks artikli 15 lõikele 2.

Artikkel 5

1. Iga liikmesriik kehtestab loetelu viinamarjasortidest, mis on ametlikult tema territooriumil standardmaterjalina sertifitseerimiseks ja kontrollimiseks heaks kiidetud. Loetelu peab olema avalik. Loetelus tuleb märkida peamised morfoloogilised ja füsioloogilised omadused, mille alusel on sorte võimalik eristada. Nende sortide puhul, mis olid heaks kiidetud seisuga 31. detsember 1971, võib viidata ametlikes ampelograafiaalastes väljaannetes toodud kirjeldustele.

▼M11

2. Iga liikmesriik peab tagama, et teiste liikmesriikide loeteludesse kantud sordid ja kloonid oleksid standardpaljundusmaterjalina sertifitseerimiseks ja kontrollimiseks heaks kiidetud ka tema territooriumil, ilma et see piiraks nõukogu 17. mai 1999. aasta määruse (EÜ) nr 1493/1999 veinituru ühise korralduse kohta ([1]) kohaldamist viinamarjasortide klassifikatsiooni eeskirjade osas.

3. Iga liikmesriik peab vajaduse korral kehtestama kloonide loetelu, mis on ametlikult tema territooriumil sertifitseerimiseks heaks kiidetud.

Liikmesriigid peavad tagama, et teistes liikmesriikides sertifitseerimiseks heaks kiidetud kloonid oleksid sertifitseerimiseks heaks kiidetud ka tema territooriumil.

▼M1

Artikkel 5a

Liikmesriigid tagavad, et heaks kiidetakse üksnes sordid, mis on eristatavad, püsivad ja piisavalt ühtlikud.

▼M11

Artikkel 5b

1. Sorti käsitatakse eristatavana, kui see eristub teatavast genotüübist või genotüüpide kombinatsioonist tulenevate tunnuste poolest selgelt mis tahes muust ühenduses üldiselt tuntud sordist.

Muud sorti käsitatakse ühenduses üldiselt tuntuna, kui kuupäeval, mil esitatakse asjakohane taotlus selle heakskiitmiseks, see kas kantakse kõnealuse liikmesriigi või mõne muu liikmesriigi loetellu või kui selle heakskiitmist taotletakse kõnealuses liikmesriigis või mõnes muus liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui käesoleva lõike esimeses lauses viidatud tingimused pole enam kõikides asjaomastes liikmesriikides enne uue sordi heakskiitmistaotluse kohta otsuse tegemist täidetud.

2. Sorti käsitatakse püsivana, kui sordi eristatavuse katsetes määratavad ja mis tahes muud sordikirjelduses kasutavad tunnused püsivad muutumatutena pärast korduvat paljundamist.

3. Sorti käsitatakse ühtlikuna, kui sellel on paljundamise eripärast tulenevaid võimalikke muutusi arvesse võttes piisavalt ühtlased sordi eristatavuse katsetes määratavad ja mis tahes muud sordikirjelduses kasutatavad tunnused.

Artikkel 5ba

1. Kui on tegemist geneetiliselt muundatud organismide tahtlikku keskkonda viimist ja nõukogu direktiivi 90/220/EMÜ kehtetuks tunnistamist käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. märtsi 2001. aasta direktiivi 2001/18/EÜ ([2]) artikli 2 punktide 1 ja 2 tähenduses geneetiliselt muundatud viinamarjasordiga, ei aktsepteerita viinamarjasorti enne, kui on võetud kõik vajalikud meetmed riskide vältimiseks inimeste tervisele või keskkonnale.

([1]) EÜT L 179, 17.7.1999, lk 1.
([2]) EÜT L 106, 17.4.2001, lk 1.

▼M11

2. Kui on tegemist geneetiliselt muundatud viinamarjasortidega lõike 1 tähenduses:

a) tuleks läbi viia konkreetne keskkonnaohtlikkuse hindamine, mis vastaks direktiivis 2001/18/EÜ sätestatud hinnangule, oleks kooskõlas II lisas toodud põhimõtetega ning põhineks nimetatud direktiivi III lisas piiritletud teabel;

b) menetlus, millega tagatakse, et keskkonnaohtlikkuse hindamine ja muud asjakohased nõuded, eriti riskijuhtimist, märgistamist, vajalikku seiret, avalikkuse teavitamist ja kaitseklauslit puudutavad nõuded on samaväärsed direktiivis 2001/18/EÜ sätestatuga, kehtestatakse komisjoni ettepanekul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega. Kuni käesoleva määruse jõustumiseni kiidetakse geneetiliselt muundatud sordid siseriiklikusse kataloogi kandmiseks heaks alles pärast seda, kui need on turustamiseks heaks kiidetud vastavalt direktiivile 2001/18/EÜ;

c) pärast punktis b nimetatud määruse jõustumist ei kohaldata geneetiliselt muundatud viinamarjasortide suhtes direktiivi 2001/18/EÜ artikleid 13–24.

▼M13

3. a) Kui mingist viinapuude paljundusmaterjalist saadud tooteid kavatsetakse kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta geneetiliselt muundatud toitu ja sööta käsitleva määruse (EÜ) nr 1829/2003 ([1]) artikli 3 kohaldamisalasse kuuluva toiduna või sellises toidus või artikli 15 kohaldamisalasse kuuluva söödana või sellises söödas, tunnustatakse seda viinapuusorti üksnes siis, kui see on vastavalt kõnealusele määrusele lubatud.

b) Liikmesriigid tagavad, et viinamarjasorti, mille paljundusmaterjalist saadud tooteid kavatsetakse kasutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määruse (EÜ) nr 178/2002 (millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused) ([2]) artiklites 2 ja 3 määratletud toidus või söödas, tunnustatakse üksnes siis, kui see on vastavalt asjakohastele õigusaktidele lubatud.

▼M11

Artikkel 5c

Liikmesriigid tagavad, et teistest liikmesriikidest pärit sortide või vajadusel kloonide puhul kohaldatakse samu nõudeid nagu kohalike sortide või kloonide puhul, eriti seoses heakskiitmise korraga.

([1]) EÜT L 268, 18.10.2003, lk 1.
([2]) EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1.

▼**M1**

Artikkel 5d

1. Liikmesriigid sätestavad, et sortide heakskiitmise aluseks on piisavat hulka kirjeldatava sordi tunnuseid hõlmavate ametlike kontrollide, eelkõige kasvatuskatsete tulemused. Tunnuste määramiseks kasutatavad meetodid peavad olema täpsed ja usaldusväärsed.

2. Olemasolevaid teadus- ja tehnikaalaseid teadmisi arvesse võttes määratakse ►**M11** artikli 17 lõikele 2 ◄ sätestatud korras kindlaks:

a) tunnused, mida kontrollimisel tuleb tingimata hinnata,

b) kontrollide teostamise miinimumnõuded.

3. Kui on teada, et teatava sordi paljundusmaterjali turustatakse mõnes teises riigis erineva nime all, märgitakse ka see nimi kataloogi.

Artikkel 5e

1. Heakskiidetud sorte kontrollitakse ametlikus korras ja regulaarselt. Kui mistahes sertifitseerimiseks või kontrollimiseks heakskiitmise tingimus ei ole enam täidetud, tühistatakse heakskiit ning sort kustutatakse kataloogist.

▼**M11**

2. Kõikidest viinamarjasordi heakskiitmistaotlusest ja -taotlustest loobumistest, viinamarjasortide kataloogi tehtud kannetest ja parandustest teatatakse viivitamatult teistele liikmesriikidele ja komisjonile. Lähtudes liikmesriikidelt saadud teadetest, avaldab komisjon ühise sordikataloogi.

Artikkel 5f

Liikmesriigid tagavad, et heakskiidetud geneetiliselt muundatud sortide puhul on sordikataloogis selge märge geneetilise muundamise kohta. Lisaks sellele tagavad liikmesriigid, et sellist sorti turustavad isikud viitavad müügikataloogis selgelt sellele, et sort on geneetiliselt muundatud.

Artikkel 5g

1. Liikmesriigid nõuavad, et ühisesse sordikataloogi heakskiidetud viinamarjasorte ja vajadusel kloone tuleb säilitada kaitsva valiku põhimõttel.

2. Kaitsvat valikut peab olema igal hetkel võimalik kontrollida sordi ja vajadusel klooni säilimise eest vastutava isiku koostatud dokumentide põhjal.

3. Sordi säilimise eest vastutavatelt isikutelt võib nõuda proove. Kõnealused proovid võib vajaduse korral võtta ametlikult.

4. Kui sorti säilitatakse muus liikmesriigis kui selles, kus sort heaks kiideti, abistavad asjaomased liikmesriigid üksteist kontrollidega seotud halduskü simustes.

▼M1

———————

▼M11

Artikkel 7

Liikmesriigid sätestavad, et kasvamise ja väljakaevamise või viinapuude emaistikust eemaldamise ajal, samuti pakkimise, ladustamise ja transpordi ajal, hoitakse paljundusmaterjali eraldi partiidena, millele märgitakse sort ning vajadusel, lähte-, eliit- ja sertifitseeritud paljundusmaterjali puhul, kloon.

▼B

Artikkel 8

1. Liikmesriigid nõuavad, et paljundusmaterjali tohib turustada ainult piisavalt ühtlaste partiidena ja pitseeritud pakendites või kimpudes, millel on artiklites 9 ja 10 kirjeldatud sulgur ja märgis. Pakendid peavad vastama III lisa sätetele.

▼M11

2. Väikeste koguste turustamisel lõpptarbijale ja viinamarjade turustamisel pottides, korvides või kastides võib komisjon artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras ette näha pakkimiseks, pitseerimiseks ja märgistamiseks erandid lõike 1 sätetest.

Artikkel 9

Liikmesriigid nõuavad, et paljundusmaterjali pakendid ja kimbud suletakse ametlikult või ametliku järelevalve all nii, et neid ei saaks avada ilma sulgurit rikkumata või ilma et artikli 10 lõikes 1 viidatud ametlikule märgisele või pakendamise puhul pakendile ei jääks avamisjälgi. Sulguri juures peab olema vähemalt sulgemist tagav ametlik etikett või ametlik pitser. Artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras võidakse otsustada, kas konkreetne sulgur vastab käesoleva artikli nõuetele. Pakendeid võib uuesti sulgeda ainult ametlikult või ametliku järelevalve all.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid nõuavad, et IV lisa tingimustele vastav ning ühes ühenduse ametlikus keeles koostatud etikett kinnitatakse sulguriga paljundusmaterjali pakendite või kimpude väliskülgedele. Lähetepaljundusmaterjali puhul on etikett valge, violetse diagonaaltriibuga, eliitpaljundusmaterjali puhul on etikett valge, sertifitseeritud paljundusmaterjali puhul sinine ja standardmaterjali puhul tumekollane.

2. Liikmesriigid võivad siiski lubada oma territooriumil tegutsevatel tootjatel turustada mitut IV lisas määratletud ühe etiketiga varustatud pakendit või kimpu poogitud või juurdunud viinamarjataimedega, millel on samad tunnused. Sellisel juhul peavad pakendid või kimbud olema üksteisega ühendatud nii, et nende eraldamisel kinnitus rikutakse ning seda ei oleks võimalik uuesti kasutada. Etikett kinnitatakse nimetatud kinnitusega. Uuesti sulgemine pole lubatud.

▼M11

3. Liikmesriigid võivad nõuda, ilma et see piiraks määruse (EÜ) 1493/1999 artikli 23 lõike 2 kohaldamist, et iga nende territooriumil toodetud pajundusmaterjali saadetisega oleks kaasas ühtne dokumentatsioon, kus oleksid muu hulgas kirjas kauba liik, viinamarjasort või vajadusel kloon, kategooria, kogus, kauba saatja ja vastuvõtja. Ühtsele saatedokumendile esitatavad nõuded määratakse kindlaks vastavalt käesoleva direktiivi artikli 17 lõikes 3 sätestatud korrale.

4. Lõikes 1 sätestatud ametlik etikett võib sisaldada ka taimepasside standardiseerimist puudutava komisjoni direktiivi 92/105/EMÜ ([1]) kohaseid fütosanitaariat puudutavaid saatedokumente. Siiski tuleb kõik ametlikule märgistamisele ja taimepassidele kohaldatavad tingimused määratleda ning võrdväärseteks tunnistada.

5. Liikmesriigid sätestavad, et viinapuude vegetatiivseks paljundamiseks mõeldud materjali saajad peavad säilitama ametlikud märgised vähemalt üks aasta ning andma neid vajadusel ametlikule kontrolliasutusele kontrollimiseks.

6. Hiljemalt 23. veebruariks 2004 koostab komisjon aruande koos võimalike ettepanekutega, mis puudutab viinapuude paljundamismaterjali liikumist ja eriti märgiste ja liikmesriikide poolt kasutuselevõetud saatedokumentide kasutamist.

Artikkel 10a

Geneetiliselt muundatud paljundusmaterjali puhul peab käesoleva direktiivi sätete kohaselt kinnitatud või lisatud mis tahes ametlikul või mitteametlikul etiketil või dokumendil olema selge märge selle kohta, et sort on geneetiliselt muundatud ning sellel peavad olema nimetatud geneetiliselt muundatud organismid.

▼B

Artikkel 11

►M2 1. ◄ Liikmesriigid tagavad, et paljundusmaterjali sordiehtsus säilitatakse väljakaevamisest või viinapuu emaistikust eemaldamisest kuni tarnimiseni lõpptarbijale nende poolt ette nähtud või heakskiidetud ametliku kontrollisüsteemi abil. Liikmesriigid võtavad turustamise ajal paljundusmaterjali ametlikuks kontrollimiseks vajalikud meetmed, et vähemalt proovide kontrollimise teel tagada paljundusmaterjali vastavus käesoleva direktiivi nõuetele.

▼M11

2. Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada, et kolmandast riigist saabuva paljundusmaterjali turustamisel on pädevatele ametiasutustele esitatud järgmised andmed, ilma et eespool öeldu piiraks paljundusmaterjali vaba liikumist ühenduses:

a) liik (botaaniline nimetus);

([1]) EÜT L 4, 8.1.1993, lk 22.

▼M11

b) sort ja vajadusel kloon; juurdunud pookeokste puhul kehtib nimetatud teave nii pookealuste kui poogendite kohta;

c) kategooria;

d) paljundusmaterjali laad;

e) tootjariik ja ametlik kontrolliasutus;

f) lähteriik, kui see erineb tootjariigist;

g) importija;

h) paljundusmaterjali kogus.

Eeskirjad selle kohta, kuidas nimetatud üksikasju esitatakse, sätestatakse artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras.

Artikkel 12

Liikmesriigid tagavad, et vastavalt käesoleva direktiivi sätetele ei kohaldata kas kohustuslike või vabatahtlike eeskirjade alusel turustatava paljundusmaterjali suhtes muid kui käesolevas direktiivis sätestatud paljundusmaterjali omadustest, kontrollikorrast, märgistamisest ja pakendite sulgemisest tulenevaid turustuspiiranguid.

Artikkel 12a

Liikmesriigid tagavad, et viinamarjasortide paljundusmaterjali ja vajadusel kloonide suhtes, mis on ühes liikmesriigis vastavalt käesolevale direktiivile ametlikult sertifitseerimiseks ja kontrollimiseks heaks kiidetud kui standardpaljundusmaterjal, ei kohaldata nende territooriumil sordil või kloonil põhinevaid turustuspiiranguid, ilma et see piiraks määruse (EÜ) 1493/1999 kohaldamist.

▼B

Artikkel 13

Liikmesriigid sätestavad, et ühes liikmesriigis sertifitseeritud ja teises liikmesriigis kasvatatud eliitpaljundusmaterjalist vahetult saadud paljundusmaterjali võib sertifitseerida eliitpaljundusmaterjali tootnud riigis, juhul kui paljundusmaterjali on vastavalt I lisas sätestatud tingimustele põldtunnustatud ja kui ametliku kontrolli käigus on tõestatud, et paljundusmaterjal vastab II lisas sätestatud tingimustele.

Artikkel 14

▼M11

1. Vältimaks paljundusmaterjali üldvarude osas lahendamatute ajutiste raskuste tekkimist ühenduses, võidakse artikli 17 lõikes 2 sätestatud korras tegutsedes lubada liikmesriikidel kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul turustamiseks heaks kiita sellises koguses vähem rangetele nõuetele vastava kategooria paljundusmaterjali, mida on vaja raskustest üle saamiseks.

▼B

2. Iga sordi paljundusmaterjali kategooria märgise värv on sama, mis vastava kategooria jaoks ette nähtud; kõikidel muudel juhtudel on see pruun. Märgisele tuleb alati märkida, et kõnealune paljundusmaterjal on vähem rangetele nõuetele vastavast kategooriast.

▼M9

3. Lõike 1 kohaldamise eeskirjad võib vastu võtta ►M11 artikli 17 lõikele 2 ◄ sätestatud korras.

▼M11

Artikkel 14a

Selleks, et leida teatavatele käesoleva direktiivi sätetele paremaid alternatiive, võib otsustada korraldada kindlaksmääratud tingimustel ühenduse tasandil artikli 17 lõikes 3 sätestatud korras ajutisi katseid.

▼B

Artikkel 15

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata paljundusmaterjali suhtes, mis on ette nähtud ekspordiks kolmandatesse riikidesse.

▼M11

2. a) Nõukogu otsustab komisjoni ettepanekul kvalifitseeritud häälteenamusega, kas kolmandates riikides toodetud viinapuude paljundusmaterjali puhul antakse heakskiitmise ja turustamise eesmärgil võetavate tootmist tagavate meetmete osas samad tagatised, mis ühenduses toodetud paljundusmaterjali puhul, ning kas see paljundusmaterjal vastab käesoleva direktiivi nõuetele.

b) Lisaks sellele määrab komisjon viinamarja vegetatiivse paljundusmaterjali tüübid ja kategooriad, mida võib punkti a kohaselt ühenduse territooriumil turustada.

c) Kuni nõukogu pole punkti a kohast otsust vastu võtnud, võivad liikmesriigid ise vastavaid otsuseid vastu võtta vastavalt artikli 17 lõikes 2 sätestatud korrale, ilma et see piiraks nõukogu 8. mai 2000. aasta direktiivi 2000/29/EÜ taimedele või taimsetele saadustele kahjulike organismide ühendusse sissetoomise ja seal levimise vastu võetavate kaitsemeetmete kohta ([1]) kohaldamist. Liikmesriigid peavad siiski tagama, et sissetoodava paljundusmaterjali puhul antaks igas suhtes samad tagatised, mis ühenduses vastavalt käesolevale direktiivile toodetud viinapuude vegetatiivsele paljundusmaterjalile. Sellisel sissetoodud paljundusmaterjalil peavad kindlasti olema kaasas dokumendid, kus on kirjas artikli 11 lõikes 2 sätestatud üksikasjad.

([1]) EÜT L 169, 10.7.2000, lk 1.

▼**M12**

Artikkel 16

1. Käesoleva direktiivi kohustuslike või mittekohustuslike sätete, sealhulgas taimetervisega seotud sätete kohaselt turule viidud ja proovivõtu ajal võetud viinamarjade paljundusmaterjali proovide järelkontrolliks viiakse ühenduse siseselt läbi ühenduse võrdluskatsed. Võrdluskatsed võivad hõlmata järgmisi paljundusmaterjale:

— kolmandates riikides toodetud paljundusmaterjal,

— mahepõllunduseks sobiv paljundusmaterjal,

— paljundusmaterjal, mida turustatakse seoses meetmetega, mille eesmärk on aidata säilitada geneetilist mitmekesisust.

2. Kõnealuseid võrdluskatseid kasutatakse selleks, et ühtlustada tehnilisi sertifitseerimismeetodeid ja kontrollida paljundusmaterjali vastavust kehtestatud tingimustele.

3. Komisjon kehtestab artiklis 17 osutatud korras võrdluskatsete läbiviimiseks vajaliku korra. Komisjon teavitab artiklis 17 nimetatud komiteed katsete läbiviimiseks vajalikust tehnilisest korrast ja katsete tulemustest. Taimetervisega seotud probleemide ilmnemisel teatab komisjon sellest alalisele taimetervise komiteele.

4. Komisjon võib anda lõigetes 1 ja 2 sätestatud katsete läbiviimiseks rahalist toetust.

Rahaline toetus ei või ületada eelarvepädevate institutsioonide määratud iga-aastaseid assigneeringuid.

5. Katsed, mis võivad ühenduselt rahalist toetust saada, ja rahalise toetuse andmise üksikasjalikud reeglid kehtestatakse artiklis 17 sätestatud korras.

6. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud katseid võivad läbi viia üksnes riiklikud asutused või riigi vastutusel tegutsevad juriidilised isikud.

▼**M11**

Artikkel 16a

Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed alljärgnevalt osutatud sätetes sisalduvate küsimuste suhtes võetakse vastu artikli 17 lõikes 2 sätestatud haldusmenetluse korras:

— artikli 2 lõike 1 punkti DA punktis c, artikli 3 lõikes 3, artikli 8 lõikes 2, artiklis 9, artikli 11 lõikes 2, artikli 14 lõikes 1 ja artikli 15 lõike 2 punktis c.

▼**M11**

Artikkel 16b

Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed alljärgnevalt osutatud sätetes sisalduvate küsimuste suhtes võetakse vastu artikli 17 lõikes 3 sätestatud regulatiivkomitee menetluse korras:

— artikli 2 lõike 1 punktis I, artikli 3 lõikes 5, artikli 10 lõikes 3 ja artiklis 14a.

Artikkel 17

1. Komisjoni abistab alaline põllumajanduse, aianduse ja metsanduse seemnete ja paljundusmaterjali komitee (edaspidi „komitee”).

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsuse 1999/468/EÜ (millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused) ([1]) artikleid 4 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 4 lõikes 3 nimetatud tähtajaks kehtestatakse üks kuu.

3. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 nimetatud tähtajaks kehtestatakse kaks kuud.

4. Komisjon võtab vastu oma kodukorra.

▼**M2**

Artikkel 17a

Kõikide teadusalaste teadmiste või meetodite arengust tulenevate muudatuste tegemine lisades otsustatakse vastavalt ►**M11** artikli 17 lõikele 2 ◄ sätestatud korrale.

▼**B**

Artikkel 18

Käesoleva direktiivi kohaldamine ei piira inimeste, loomade või taimede elu ja tervise või tööstus- ja kaubandusomandi kaitsmise eesmärgil siseriiklike õigusaktide sätete kohaldamist.

▼**M1**

Artikkel 18a

▼**M2**

Vastavalt ►**M11** artikli 17 lõikele 2 ◄ sätestatud korrale võib liikmesriigi vastavasisulise taotluse esitamisel täielikult või osaliselt vabastada käesoleva direktiivi, välja arvatud artikli 12 lõike 1 ja artikli 12a kohaldamise kohustusest juhul, kui viinamarjade kasvatamine ja paljundusmaterjali turustamine on tema territooriumil minimaalse majandusliku tähtsusega.

([1]) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

▼**M1**

Artikkel 18b

Käesolev direktiiv ei piira elustaimede ja lillekasvatustoodete turu ühise korralduse kehtestamist käsitleva nõukogu 27. veebruari 1968. aasta määruse (EMÜ) nr 234/68 ([1]) kohaldamist.

▼**B**

Artikkel 19

Liikmesriigid peavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud meetmed jõustama hiljemalt 1. juuliks 1969 ja teavitavad sellest viivitamata komisjoni.

▼**M10**

The Federal Republic of Germany is hereby authorized to comply, in respect of the territory of the former German Democratic Republic, with Article 3 (1) at a date later than that referred to above, but not later than 1 January 1995.

The Federal Republic of Germany shall ensure that the material in respect of which it applies this authorization is not introduced into parts of the Community other than the territory of the former German Democratic Republic unless it is established that the provisions of this Directive are complied with.

▼**B**

Artikkel 20

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

([1]) EÜT L 55, 2.3.1968, lk 1.

▼M15

I LISA

TINGIMUSED KASVAVATELE TAIMEDELE

1. osa: sordiehtsus ja -puhtus ning kultiveerimistingimused

1. Kasvavad taimed ning asjakohasel juhul kloonid peavad olema sordiehtsad ja -puhtad.

2. Kasvavate taimede kultiveerimistingimused ja arengustaadium peavad olema sellised, et on võimalik piisavalt kontrollida kasvavate taimede sordi ja vajaduse korral klooni sordiehtsust ja -puhtust, samuti nende tervislikku seisundit.

2. osa: mis tahes kategooria paljundusmaterjali tootvate alustekoolide ja mis tahes kategooria paljundusmaterjaliga tegelevate istikutekoolide tervisenõuded

1. Seda osa kohaldatakse mis tahes kategooria paljundusmaterjali tootvate alustekoolide ja mis tahes kategooria paljundusmaterjaliga tegelevate istikutekoolide suhtes.

2. Aluste- ja istikutekoolides ei tohi visuaalse kontrolli käigus olla leitud 6. ja 7. osas asjaomase perekonna või liigi puhul loetletud reguleeritud mittekarantiinseid taimekahjustajaid.

   Aluste- ja istikutekoolidest võetakse proovid ja analüüsitakse neid 7. osas asjaomase perekonna või liigi puhul loetletud reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate suhtes. Kui 6. ja 7. osas asjaomase perekonna või liigi puhul loetletud reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate esinemise suhtes on kahtlusi, tuleb aluste- ja istikutekoolidest võtta proovid ja neid analüüsida.

3. Aluste- ja istikutekoolide visuaalne kontroll ning vajaduse korral proovide võtmine ja analüüs toimub 8. osa kohaselt.

4. Punktis 2 nimetatud proovide võtmine ja analüüs peab toimuma aasta kõige sobivamal perioodil, võttes arvesse kliimatingimusi, viinapuu kasvutingimusi ja selle viinapuu puhul asjakohaste reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate bioloogiat.

   Liikmesriigid kohaldavad proovide võtmisel ja analüüsimisel Euroopa ja Vahemeremaade Taimekaitseorganisatsiooni (EPPO) eeskirju või muid rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirju. Kui selliseid eeskirju ei ole, kohaldatakse riigi tasandil kehtestatud asjakohaseid eeskirju. Sellisel juhul teeb liikmesriik taotluse korral kõnealused eeskirjad teistele liikmesriikidele ja komisjonile kättesaadavaks.

   Liikmesriigid kohaldavad lähtepaljundusmaterjali tootvate alustekoolide viinapuudest proovide võtmise ja analüüsimise suhtes indikaatortaimede bioloogilist indekseerimist, et hinnata viiruste, viroidide, viirusetaoliste haigusetekitajate ja fütoplasmade esinemist, või muid rahvusvahelist tunnustatud samaväärseid eeskirju.

3. osa: nõuded mullale ja tootmistingimused mis tahes kategooria paljundusmaterjali tootvate alustekoolide ja mis tahes kategooria paljundusmaterjaliga tegelevate istikutekoolide puhul

1. Alustekoolides ja istikutekoolides kasvatatavad viinapuud tohib istutada üksnes sellisesse mulda või vajaduse korral pottidesse sellisesse kasvusubstraati, mis on vabad mis tahes taimekahjustajatest, mis võivad kanda 7. osas loetletud viirusi. Kõnealuste taimekahjustajate puudumine tuleb kindlaks teha proovide võtmise ja analüüsimise teel.

   Proovide võtmisel ja analüüsimisel tuleb arvesse võtta ilmastikutingimusi ja nende taimekahjustajate bioloogiat, mis võivad kanda 7. osas loetletud viirusi.

▼M15

2. Proove ei võeta ega analüüsita, kui ametlik kontrolliasutus teeb ametliku kontrolli põhjal järelduse, et mullas ei ole taimekahjustajaid, kes võivad kanda 7. osas loetletud viirusi.

Samuti ei võeta ega analüüsita proove seal, kus viinapuud on tootmismullas kasvanud vähemalt viis aastat ja puudub igasugune kahtlus, et kõnealuses mullas esineb taimekahjustajaid, mis võivad kanda 7. osas loetletud viirusi.

3. Liikmesriigid kohaldavad proovide võtmisel ja analüüsimisel EPPO eeskirju või muid rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirju. Kui kõnealuseid eeskirju ei ole, kohaldab liikmesriik asjakohaseid riigi tasandil kehtestatud eeskirju. Sellisel juhul teeb liikmesriik taotluse korral kõnealused eeskirjad teistele liikmesriikidele ja komisjonile kättesaadavaks.

4. osa: nõuded tootmisüksuse, tootmiskoha ja tootmispiirkonna kohta

1. Alustekoole ja istikutekoole rajades järgitakse 7. osas loetletud viirusi kanda võivate taimekahjustajatega saastumise ohu vältimiseks vajalikke tingimusi.

2. Istikutekooli ei rajata viinamarjaistandusse ega alustekooli. Minimaalne kaugus viinamarjaistandusest või alustekoolist on kolm meetrit.

3. Lisaks 2. ja 3. osas esitatud tervisenõuetele, mullale esitatavatele nõuetele ja tootmistingimustele tuleb paljundusmaterjali tootmisel järgida 8. osas esitatud nõudeid tootmisüksuse, tootmiskoha ja tootmispiirkonna kohta, et piirata kõnealuses osas loetletud taimekahjustajate esinemist.

5. osa: ametlikud kontrollid

1. Alustekoolides ja istikutekoolides toodetud paljundusmaterjal peab iga-aastase ametliku põldtunnustamise käigus olema tunnistatud 2.–4. osas esitatud nõuetele vastavaks.

2. Neid ametlikke kontrolle teeb vastavalt 8. osale ametlik kontrolliasutus.

3. Täiendavaid ametlikke põldtunnustamisi viiakse läbi vaidluste korral küsimustes, mida on võimalik lahendada, ilma et see mõjutaks paljundusmaterjali kvaliteeti.

6. osa: loetelu nendest reguleeritud mittekarantiinsetest taimekahjustajatest, mille esinemist tuleb kontrollida visuaalselt ja kahtluse korral proovide võtmise ja analüüsi teel kooskõlas 2. osa punktiga 2

Viinapuude paljundusmaterjali (v.a seemned) perekond või liik	Reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad
Pookimata *Vitis vinifera* L.	**Putukad ja lestad** *Viteus vitifoliae* Fitch [VITEVI]
Muu *Vitis* L. kui pookimata *Vitis vinifera* L.	**Putukad ja lestad** *Viteus vitifoliae* Fitch [VITEVI]
***Vitis* L.**	**Bakterid** *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* [XANTAM]

▼M15

Viinapuude paljundusmaterjali (v.a seemned) perekond või liik	Reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad
	Viirused, viroidid, viirusetaolised haigusetekitajad ja fütoplasmad
***Vitis* L.**	*Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* [PHYPSO]

7. osa: loetelu nendest reguleeritud mittekarantiinsetest taimekahjustajatest, mille esinemist tuleb kontrollida visuaalselt ja teatavatel juhtudel proovide võtmise ja analüüsi teel kooskõlas 2. osa punktiga 2 ja 8. osaga

Perekond või liik	Reguleeritud mittekarantiinsed taimekahjustajad
	Viirused, viroidid, viirusetaolised haigusetekitajad ja fütoplasmad
***Vitis* L. paljundusmaterjal, v.a seemned**	Maasika mosaiikviirus [ARMV00] Viinapuu lehviklehisuse viirus [GFLV00] Viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 1 [GLRAV1] Viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 3 [GLRAV3]
	Viirused, viroidid, viirusetaolised haigusetekitajad ja fütoplasmad
***Vitis* spp. ja nende hübriidide, v.a *Vitis vinifera* L. pookealused**	Maasika mosaiikviirus [ARMV00] Viinapuu lehviklehisuse viirus [GFLV00] Viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 1 [GLRAV1] Viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 3 [GLRAV3] Viinapuu rookahvatuse viirus [GFKV00]

8. osa: nõuded *Vitis* L. alustekoolide ja asjakohasel juhul istikutekoolide suhtes võetavate meetmete kohta kategooriate kaupa vastavalt 2. osa punktile 2

***Vitis* L.**

1. **Lähtepaljundusmaterjal, eliitpaljundusmaterjal ja sertifitseeritud paljundusmaterjal**

   Visuaalne kontroll

   Ametlik kontrolliasutus teeb vähemalt üks kord kasvuperioodi jooksul alustekoolides ja istikutekoolides visuaalset kontrolli kõikide 6. ja 7. osas loetletud reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate suhtes.

2. **Lähtepaljundusmaterjal**

   Proovide võtmine ja analüüs

   Kõigist lähtepaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevatest viinapuudest tuleb võtta proovid ja analüüsida neid maasika mosaiikviiruse, viinapuu lehviklehisuse viiruse, viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 3 esinemise suhtes. Proovide võtmist ja analüüsi korratakse iga viie aasta möödudes.

▼M15

Pookealuseid tootvates alustekoolides tuleb lisaks esimeses taandes osutatud viiruste tuvastamiseks ette nähtud proovide võtmisele ja analüüsile võtta üks kord proove analüüsimiseks viinapuu rookahvatuse viiruse esinemise suhtes.

Proovide võtmise ja analüüsi tulemused peavad olema kättesaadavad enne asjaomaste alustekoolide heakskiitmist.

3. **Eliitpaljundusmaterjal**

Proovide võtmine ja analüüs

Kõigist eliitpaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevatest viinapuudest tuleb võtta proovid ja analüüsida neid maasika mosaiikviiruse, viinapuu lehviklehisuse viiruse, viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 3 esinemise suhtes.

Proove hakatakse analüüsiks võtma kuueaastastest alustekoolidest ning jätkatakse seda kuueaastase intervalliga.

Proovide võtmise ja analüüsi tulemused peavad olema kättesaadavad enne asjaomaste alustekoolide heakskiitmist.

4. **Sertifitseeritud paljundusmaterjal**

Proovide võtmine ja analüüs

Sertifitseeritud paljundusmaterjali tootvates alustekoolides võetakse proovid viinapuude esindavast valimist ja analüüsitakse neid maasika mosaiikviiruse, viinapuu lehviklehisuse viiruse, viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 3 esinemise suhtes.

Proove hakatakse analüüsiks võtma kümneaastastest alustekoolidest ning jätkatakse seda kümneaastase intervalliga.

Proovide võtmise ja analüüsi tulemused peavad olema kättesaadavad enne asjaomaste alustekoolide heakskiitmist.

5. **Lähtepaljundusmaterjal, eliitpaljundusmaterjal ja sertifitseeritud paljundusmaterjal**

Nõuded tootmisüksuse, tootmiskoha ja tootmispiirkonna kohta olenevalt asjaomasest reguleeritud mittekarantiinsest taimekahjustajast

(a) ***Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.***

(i) Viinapuid toodetakse piirkonnas, milles taimekahjustajat *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* teadaolevalt ei esine, või

(ii) ei ole tootmisüksuse viinapuudel viimase täieliku kasvuperioodi jooksul täheldatud taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomeid või

(iii) peavad taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* esinemise suhtes olema täidetud järgmised tingimused:

— kõik lähtepaljundusmaterjali ja eliitpaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevad viinapuud, millel ilmnesid taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomid, on välja juuritud ning

— kõik sertifitseeritud paljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevad viinapuud, millel ilmnesid taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomid, on vähemalt paljundamisest kõrvale jäetud ning

▼M15

— kui turustamiseks ettenähtud paljundusmaterjalil ilmnevad taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomid, tuleb kogu kõnealuse materjali partiid töödelda kuuma veega või muul asjakohasel viisil vastavalt EPPO eeskirjadele või muudele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele, et tagada taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* puudumine.

(b) ***Xylophilus ampelinus* Willems *et al.***

(i) Viinapuid toodetakse piirkonnas, milles taimekahjustajat *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* teadaolevalt ei esine, või

(ii) ei ole tootmisüksuse viinapuudel viimase täieliku kasvuperioodi jooksul täheldatud taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomeid või

(iii) peavad taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* esinemise suhtes olema täidetud järgmised tingimused:

— kõik lähtepaljundusmaterjali, eliitpaljundusmaterjali ja sertifitseeritud paljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevad viinapuud, millel ilmnesid taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomid, on välja juuritud ja võetakse asjakohased hügieenimeetmed ning

— tootmisüksuse viinapuid, millel ilmnevad taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomid, töödeldakse pärast lõikamist bakteritsiidiga, et tagada taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* puudumine, ning

— kui turustamiseks ettenähtud paljundusmaterjalil ilmnevad taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomid, tuleb kogu kõnealuse materjali partiid töödelda kuuma veega või muul asjakohasel viisil vastavalt EPPO eeskirjadele või muudele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele, et tagada taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* puudumine.

(c) **Maasika mosaiikviirus, viinapuu lehviklehisuse viirus, viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 3**

(i) Maasika mosaiikviiruse, viinapuu lehviklehisuse viiruse, viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 3 esinemisega seoses peavad olema täidetud järgmised tingimused:

— lähtepaljundusmaterjali ja eliitpaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevatel viinapuudel ei ole täheldatud ühegi nimetatud viiruse sümptomeid ning

— sertifitseeritud paljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevatest viinapuudest on kõnealuste viiruste sümptomeid täheldatud kuni viiel protsendil ning need viinapuud on välja juuritud ja hävitatud või

(ii) kõiki lähtepaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevaid viinapuid ja kogu lähtepaljundusmaterjali hoitakse putukate eest kaitstud ruumides, et tagada viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatava viiruse 3 puudumine.

▼M15

(d) ***Viteus vitifoliae*** **Fitch**

(i) Viinapuid toodetakse piirkonnas, milles *Viteus vitifoliae* Fitchi teadaolevalt ei esine, või

(ii) viinapuud poogitakse *Viteus vitifoliae* Fitchi suhtes resistentsetele pookealustele või

— kõiki lähtepaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevaid viinapuid ja kogu lähtepaljundusmaterjali hoitakse putukate eest kaitstud ruumides ja nendel viinapuudel ei ole viimase täieliku kasvuperioodi jooksul täheldatud *Viteus vitifoliae* Fitchi sümptomeid ning

— kui turustamiseks ette nähtud paljundusmaterjalil ilmnevad *Viteus vitifoliae* Fitchi sümptomid, tuleb kogu materjali partiid fumigeerida või töödelda kuuma veega või muul asjakohasel viisil vastavalt EPPO eeskirjadele või muudele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele, et tagada *Viteus vitifoliae* Fitchi puudumine.

6. **Standardpaljundusmaterjal**

Visuaalne kontroll

Ametlik kontrolliasutus teeb vähemalt üks kord kasvuperioodi jooksul alustekoolides ja istikutekoolides visuaalset kontrolli kõikide 6. ja 7. osas loetletud reguleeritud mittekarantiinsete taimekahjustajate suhtes.

Nõuded tootmisüksuse, tootmiskoha ja tootmispiirkonna kohta olenevalt asjaomasest reguleeritud mittekarantiinsest taimekahjustajast

(a) ***Candidatus*** **Phytoplasma solani Quaglino** ***et al.***

(i) Viinapuid toodetakse piirkonnas, milles taimekahjustajat *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* teadaolevalt ei esine, või

(ii) ei ole tootmisüksuse viinapuudel viimase täieliku kasvuperioodi jooksul täheldatud taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomeid või

(iii) — kõik standardpaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevad viinapuud, millel ilmnesid taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomid, on vähemalt paljundamisest kõrvale jäetud ning

— kui turustamiseks ettenähtud paljundusmaterjalil ilmnevad taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* sümptomid, tuleb kogu kõnealuse materjali partiid töödelda kuuma veega või muul asjakohasel viisil vastavalt EPPO eeskirjadele või muudele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele, et tagada taimekahjustaja *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* puudumine.

(b) ***Xylophilus ampelinus*** **Willems** ***et al.***

(i) Viinapuid toodetakse piirkonnas, milles taimekahjustajat *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* teadaolevalt ei esine, või

(ii) ei ole tootmisüksuse viinapuudel viimase täieliku kasvuperioodi jooksul täheldatud taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomeid või

(iii) peavad taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* esinemise suhtes olema täidetud järgmised tingimused:

— kõik standardpaljundusmaterjali tootvates alustekoolides olevad viinapuud, millel ilmnesid taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomid, on välja juuritud ja võetakse asjakohased hügieenimeetmed ning

▼M15

— tootmisüksuse viinapuid, millel ilmnevad taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomid, töödeldakse pärast lõikamist bakteritsiidiga, et tagada taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* puudumine, ning

— kui turustamiseks ettenähtud paljundusmaterjalil ilmnevad taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* sümptomid, tuleb kogu kõnealuse materjali partiid töödelda kuuma veega või muul asjakohasel viisil vastavalt EPPO eeskirjadele või muudele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele, et tagada taimekahjustaja *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* puudumine.

(c) **Maasika mosaiikviirus, viinapuu lehviklehisuse viirus, viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 3**

Standardpaljundusmaterjali tootvates alustekoolides on mis tahes kõnealuse viiruse (maasika mosaiikviirus, viinapuu lehviklehisuse viirus, viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 1 ja viinapuu keerdlehisusega seostatav viirus 3) sümptomeid täheldatud kuni 10 protsendil viinapuudest ja need viinapuud on paljundamisest kõrvale jäetud.

(d) ***Viteus vitifoliae*** **Fitch**

(i) Viinapuid toodetakse piirkonnas, milles *Viteus vitifoliae* Fitchi teadaolevalt ei esine, või

(ii) viinapuud poogitakse *Viteus vitifoliae* Fitchi suhtes resistentsetele pookealustele või

(iii) kui turustamiseks ette nähtud paljundusmaterjalil ilmnevad *Viteus vitifoliae* Fitchi sümptomid, tuleb kogu materjali partiid fumigeerida või töödelda kuuma veega või muul asjakohasel viisil vastavalt EPPO eeskirjadele või muudele rahvusvaheliselt tunnustatud eeskirjadele, et tagada *Viteus vitifoliae* Fitchi puudumine.

▼M14

II LISA

TINGIMUSED PALJUNDUSMATERJALILE

I. ÜLDTINGIMUSED

1. Paljundusmaterjal on sordiehtne ja -puhas, vajaduse korral kloonpuhas; standardmaterjali turustamisel lubatakse 1 % suurust hälvet.

2. Paljundusmaterjali minimaalne tehniline puhtus on 96 %.

Tehniliselt ebapuhtana käsitatakse:

a) osaliselt või täielikult kuivanud paljundusmaterjali, isegi kui seda on pärast kuivamist vees leotatud;

b) kahjustunud, väändunud või vigastatud paljundusmaterjali, eriti rahe või külma poolt kahjustatud või vigastatud paljundusmaterjali;

c) paljundusmaterjali, mis ei vasta allpool III punktis toodud nõuetele.

3. Viinapuuvõrsed on jõudnud piisavalt puituda.

▼M15

4. Paljundusmaterjal peab olema praktiliselt vaba kõigist taimekahjustajatest, mis vähendavad paljundusmaterjali kasulikkust ja halvendavad selle kvaliteeti.

Paljundusmaterjal peab samuti vastama liidu karantiinseid taimekahjustajaid ja kaitstavate piirkondade karantiinseid taimekahjustajaid käsitlevatele nõuetele, mis on sätestatud määruse (EL) 2016/2031 alusel vastu võetud rakendusaktides, samuti kõnealuse määruse artikli 30 lõike 1 kohaselt vastu võetud meetmetes.

▼M14

II. ERITINGIMUSED

1. **Juurdunud pookoksad**

Juurdunud pookoksad, mis koosnevad sama kategooria paljundusmaterjalist, klassifitseeritakse sellesse kategooriasse.

Juurdunud pookoksad, mis koosnevad eri kategooriate paljundusmaterjalist, klassifitseeritakse koostiselementide madalamasse kategooriasse.

2. **Ajutine erand**

Liikmesriigid võivad otsustada, et nad ei kohalda punkti 1 sätteid enne 31. juulit 2010 selliste juurdunud pookokste suhtes, mis koosnevad eliitpaljundusmaterjalile poogitud algpaljundusmaterjalist. Kui liikmesriigid otsustavad, et nad ei kohalda punkti 1, kohaldavad nad selle asemel järgmist sätet.

Juurdunud pookoksad, mis koosnevad eliitpaljundusmaterjalile poogitud algpaljundusmaterjalist, klassifitseeritakse algpaljundusmaterjalide kategooriasse.

▼**M14**

III. LIIGITAMINE

1. **Pookealused pookimiseks, puukooli pistikud ja poogendid**

Läbimõõt

Tegemist on läbilõike kõige laiema läbimõõduga. Standardit ei kohaldata rohtsete pookealuste ja pistikute suhtes.

a) Pookimiseks ettenähtud pookealused ja poogendid:

aa) peenema otsa läbimõõt: 6,5–12 mm;

ab) maksimaalne jämedama otsa läbimõõt: 15 mm, välja arvatud poogendite puhul, mis on ette nähtud kohapeal pookimiseks.

b) Puukooli pistikud:

peenema otsa minimaalne läbimõõt: 3,5 mm.

2. **Juurdunud pistikud**

A. *Läbimõõt*

Läbimõõt sõlmevahe keskel ülemise võrse alumises servas ja mööda kõige pikemat läbilõiget on vähemalt 5 mm. Nimetatud standardit ei kohaldata juurdunud pistikute suhtes, mis on võetud rohtsest paljundusmaterjalist.

B. *Pikkus*

Pikkus kõige madalamast juurte kinnituskohast kuni ülemise võrse alumise servani ei ole vähem kui:

a) 30 cm pookimiseks ettenähtud juurdunud pistikute puhul; Sitsiilia jaoks ettenähtud juurdunud pistikute puhul on norm 20 cm;

b) 20 cm teiste juurdunud pistikute puhul.

Nimetatud standardit ei kohaldata juurdunud pistikute puhul, mis on võetud rohtsest paljundusmaterjalist.

C. *Juured*

Igal taimel on vähemalt kolm hästiarenenud ja hästiasetsevat juurt. Sordil 420 A võib olla ainult kaks hästiarenenud juurt tingimusel, et need asetsevad vastakuti.

D. *Tüügas*

Lõige tehakse sõlmest piisavalt madalamal, et seda mitte kahjustada, kuid mitte madalamal kui ühe sentimeetri kaugusel.

3. **Juurdunud pookoksad**

A. *Pikkus*

Vars peab olema vähemalt 20 cm pikkune.

Nimetatud standardit ei kohaldata juurdunud pookokste suhtes, mis on võetud rohtsest paljundusmaterjalist.

▼**M14**

B. *Juured*

Igal taimel on vähemalt kolm hästiarenenud ja hästiasetsevat juurt. Sordil 420 A võib olla ainult kaks hästiarenenud juurt tingimusel, et need asetsevad vastakuti.

C. *Pookekoht*

Igal taimel on piisav, regulaarne ja kaitstud pookekoht.

D. *Tüügas*

Lõige tehakse sõlmest piisavalt madalamal, et seda mitte kahjustada, kuid mitte madalamal kui ühe sentimeetri kaugusel.

▼**M14**

III LISA

PAKKIMINE

Pakendite või kimpude koostis

1 – Tüüp	2 – Isendite arv	3 – Maksimaalne kogus
1. Juurdunud pookoksad	25, 50, 100 või 100 täiskordsed	500
2. Juurdunud pistikud	50, 100 või 100 täiskordsed	500
3. Poogendid		
— millel on vähemalt viis kasutamiskõlblikku silma	100 või 200	200
— millel on üks kasutamiskõlblik silm	500 või 500 täiskordsed	5 000
4. Pookealused pookimiseks	100 või 100 täiskordsed	1 000
5. Puukooli pistikud	100 või 100 täiskordsed	500

ERITINGIMUSED

I. *Väikesed kogused*

Vajaduse korral võib 1. veerus loetletud kõigi tüüpide ja kategooriate paljundusmaterjali pakendite ja kimpude kogus (isendite arv) olla väiksem kui 2. veerus märgitud minimaalsed kogused.

II. *Juurtega viinapuud mis tahes substraatides pottides, korvides või kastides*

Isendite arvu ja maksimaalse arvu nõudeid ei kohaldata.

▼**M14**

IV LISA

MÄRGISTAMINE

A. MÄRGIS

I. **Nõutavad andmed**

1. EÜ standard

2. Tootjariik

3. Sertifitseerimis- või kontrolliasutus ja liikmesriik või nende tähtlühend

4. Pitseerimise eest vastutava isiku nimi ja aadress või tema tunnusnumber

5. Taimeliik

6. Paljundusmaterjali tüüp

7. Kategooria

8. Sort ja vajadusel kloon; juurdunud pookokste puhul käsitleb see viide pookealuseid ja poogendeid

9. Partii viitenumber

10. Kogus

11. Pikkus – üksnes pookimiseks ettenähtud pookealuste pistikute puhul; silmas peetakse kõnealuse partii pistikute minimaalset pikkust

12. Viljelusaasta.

II. **Miinimumtingimused**

Märgis vastab järgmistele nõuetele:

1. märgis on kustumatu ja selgesti loetav;

2. märgis kinnitatakse nähtavale kohale nii, et ta oleks kergesti märgatav;

3. muud teksti- ja kujunduselemendid ei tohi punktis A.I sätestatud teavet mingil viisil peita, varjata ega segada;

4. punktis A.I sätestatud teave peab olema esitatud samas vaateväljas.

III. **Erand väikeste koguste turustamisel lõpptarbijale**

1. *Rohkem kui üks isend*

Etiketil esitatav punkti I.10 kohane teave on järgmine: „Täpne isendite arv ühes pakendis või kimbus”.

2. *Üks isend*

Punktis A.I sätestatud järgmine teave ei ole vajalik:

— paljundusmaterjali tüüp

— kategooria

— partii viitenumber

— kogus

▼**M14**

— pookimiseks ettenähtud pookealuste pistikute pikkus

— viljelusaasta.

IV. **Erand pottides, korvides või kastides viinapuude kohta**

Kui mis tahes substraadis pottides, korvides või kastides juurtega viinapuude puhul ei saa sellise materjali pakend oma koostisest tingituna vastata sulgemisnõuetele (sealhulgas märgistamine):

a) hoitakse paljundusmaterjali eraldi partiidena, mis on asjakohaselt identifitseeritavad sordi ja vajadusel klooni ning isendite arvu järgi;

b) ametlik märgis ei ole kohustuslik;

c) paljundusmaterjalile lisatakse punktis B sätestatud lisadokument.

B. SAATEDOKUMENT

I. **Nõutavad tingimused**

Kui liikmesriigid nõuavad saatedokumendi esitamist:

a) esitatakse see dokument vähemalt kahes eksemplaris (saatjale ja saajale);

b) peab see dokument (saaja eksemplar) olema saadetisega kaasas saatja asukohast saaja asukohta toimetamisel;

c) sisaldab see dokument kogu allpool II punktis sätestatud teavet saadetise üksikpartiide kohta;

d) säilitatakse seda dokumenti vähemalt üks aasta ja tehakse see kättesaadavaks ametlikule kontrolliasutusele.

II. **Nõutavate andmete loetelu**

1. EÜ standard
2. Tootjariik
3. Sertifitseerimis- või kontrolliasutus ja liikmesriik või nende tähtlühend
4. Jooksev number
5. Saatja (aadress, registreerimisnumber)
6. Saaja (aadress)
7. Taimeliik
8. Paljundusmaterjali tüüp (tüübid)
9. Kategooria(d)
10. Sort (sordid) ja vajaduse korral kloon(id). Juurdunud pookokste puhul käsitlevad need andmed pookealuseid ja poogendeid
11. Isendite arv partii kohta
12. Partiide koguarv
13. Saatmiskuupäev.